

lovgivningsmæssige grundlag i orden. Herunder den fælles EU-lovgivning.

Det skete, da den daværende miljøminister Lone Dybkjær – efter en TV-udsendelse – helt spontant og med øjeblikkelig virkning forbød landbruget at anvende stråforkortningsmidler. Forbudet, der fik stor medieomtale, kom efter at en undersøgelse syntes at vise, at søer fodret med korn behandlet med stråforkortningsmiddel fik færre smågrise end andre.

Miljøminister Lone Dybkjærs spontane beslutning skal forøvrigt ses i lyset af, at Miljøstyrelsen et par måneder forinden – efter to års forundersøgelser – havde godkendt flere af de stoffer, som ministeren så resolut forbød straks efter TV-udsendelsen.

Men Lone Dybkjær kom til at æde forbudet i sig igen. I et notat fra Justitsministeriets lovkontor af 14. september 1990 blev det anført, at nok kan der indføres begrænsninger i samhandelen, hvis det er begrundet i hensynet til menneskers og dyrs liv og sundhed eller hensynet til miljøet, men på grundlag af EF-traktaterne og EF-domstolens domspraksis, gælder der »en formodning om, at et produkt, der lovligt kan markedsføres i andre EF-lande, ikke er sundhedsskadeligt. Denne formodning kan modbevise, men det er Miljøstyrelsen, der har bevisbyrden. Herved vil der blive lagt vægt på resultaterne af international videnskabelig forskning, ligesom der vil blive taget hensyn til om de forskningsresultater, som Miljøstyrelsen påberåber sig, er tilvejebragt på videnskabeligt forsvarlig måde«.

Notatet konkluderede, »at tilbagekaldelsen af tilladelsen ... udgør en handelshindring, der er i strid med traktatens art. 30 og ikke kan antages at være dækket af art. 36, 2. pkt. (undtagelsesbestemmelsen vedrørende miljø- og sundhedsmæssig fare, red.)«.

Justitsministeriets notat blev fulgt op af en skrivelse fra sundhedsministeren om, at denne ikke fandt »at sundhedsmæssige forhold indicerer, at der er behov for at nedlægge et sådant forbud«.

Også Miljøankenævnet gik Miljøstyrelsen imod, og Miljøstyrelsen måtte trække forbudet mod stråforkortningsmidler tilbage.

Hermed skulle Miljøstyrelsens problemer med EF-retten ikke være overstået. Flere virksomheder argumenterede nemlig i anker over

Miljøstyrelsens forbud efter 1987-loven, at den danske procedure var i strid med EF-retten.

Virksomhederne anførte i deres anker, at Miljøstyrelsen havde forbrudt sig mod EF-retten på to punkter. For det første havde Styrelsen undladt at give EF-Kommissionen besked om, at Danmark agtede at indføre nye tekniske normer (i et såkaldt kriteriedokument). Tekniske normer skal notificeres for at blive gyldige. Det sker for at undgå tekniske handelshindringer. For det andet havde Miljøstyrelsen undladt at føre bevis for, at stofferne udgjorde en konkret fare for miljøet og sundheden. Miljøstyrelsen havde i stedet opfundet et særligt begreb – et stofs »iboende egenskab« – hvor man tog udgangspunkt i laboratorieforsøg med stoffer i ren form.

Endnu en gang måtte Miljøstyrelsen bide i det sure æble, da miljøministeren med en skrivelse af 3. november 1992 – 12 år efter den første lovebekendtgørelse tog sigte på at forbyde gamle sprøjtemidler – måtte skrive, at »man (er) blevet opmærksom på, at kriteriedokumentet er af en sådan karakter, at det formentlig skulle have været notificeret, før det kunne lægges til grundlag for afgørelser. Det kan ikke afvises, at virkningen af den manglende notifikation er, at det pågældende dokument anses for ugyldigt, og de afgørelser, der er truffet under henvisning til det, også må anses for at være ugyldige«.

Med andre ord var den procedure, der i 1987 var indført for at forbyde sprøjtemidler, af juridisk-formelle grunde røget i vasken, tolv år efter at beslutningen om revurderingen blev truffet i 1980.

– *Tredje forsøg.* Herefter besluttede Miljøstyrelsen at indlede en såkaldt risikovurdering ved praktisk brug i henhold til EU's plantebeskyttelses-direktiv (91/414).

Der kom dog ingen afgørelser fra Miljøstyrelsen på grundlag af den nye procedure.

Miljøstyrelsen gik nemlig i gang med et tredje forsøg på via lovgivningen at få de ønskede forbud gennemført. Styrelsen var blevet så træt af at få sine forslag underkendt som ulovlige, at den foreslog den nye miljøminister Svend Auken at få gang i revurderingen af sprøjtemidler ved at fjerne virksomhedernes klageadgang til Miljøklagenævnet – som Miljøankenævnet i mellemtiden var kommet til at hedde.

Klageadgangen skulle erstattes med en eks-